

**PAŃSTWOWY
POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W MOGILNIE**

Znak sprawy: PIS.046.1.2022

Mogilno, dnia 30-03-2022 r.
Egz.nr 1

Pan

Robert Musidłowski
Przewodniczący Rady Powiatu Mogileńskiego
w Mogilnie

Na podstawie art. 12a ust.3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej przedstawiam Radzie Powiatu ocenę sanitarną powiatu mogileńskiego za rok 2021.

z upoważnienia
Państwowego Powiatowego
Inspektora Sanitarnego w Mogilnie
Kierownik Oddziału Nadzoru Sanitarnego
i Profilaktyki Zdrowotnej
Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej
w Mogilnie
Małgorzata Kisza
Małgorzata Kisza

W załączeniu:

-ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu mogileńskiego za 2021r.

Otrzymują:

- egz. nr 1 Przewodniczący Rady Powiatu Mogileńskiego
- egz. nr 2 a/a

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W MOGILNIE

88-300 MOGILNO ul. Kościuszki 4

e-mail: psse.mogilno@pis.gov.pl

www.pssemogilno.pl

STAN BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU MOGILEŃSKIEGO W 2021r.

Marzec – 2022 r.

SPIS TREŚCI

	STRONA
I. SYTUACJA W STANIE ZAGROŻENIA EPIDEMICZNEGO I EPIDEMII COVID – 19	2
II. OCENA ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH NA ETAPIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO	3
III. OCENA ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH NA ETAPIE NADZORU SANITARNEGO I PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ	5
III.1. OCENA URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I JAKOŚCI WODY DO SPOŻYCIA STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY DO KĄPIELI	6
III.2. OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWYCH ORAZ BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI , PRZEDMIOTÓW UŻYTKU I KOSMETYKÓW	13
III.3. OCENA ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I UCIAŻLIWYMI W ŚRODOWISKU PRACY	19
III.4. OCENA WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH W PLACÓWKACH NAUCZANIA, WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY	21
III.5. STAN SANITARNY PLACÓWEK MEDYCZNYCH ORAZ BEZPIECZEŃSTWO ŚWIADCZENIA USŁUG MEDYCZNYCH SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE ZAKAŻEŃ I CHOROBY ZAKAŻNYCH	23
III.6 PROFILAKTYKA ZDROWOTNA	28
PODSUMOWANIE	29

Niniejszy dokument stanowi ocenę stanu bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu mogileńskiego w oparciu o wyniki nadzoru sanitarnego oraz analizę zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne. Zasadniczym, najważniejszym obszarem podejmowanych działań była walka z rozprzestrzenianiem się zakażeń Sars-Cov-2 w celu ograniczenia zachorowań na Covid-19. Kontrole prowadzone w środowisku pracy, nauczania, wychowania i w obiektach użyteczności publicznej dotyczyły w głównej mierze przestrzegania obostrzeń, nakazów i zakazów wprowadzonych przez Radę Ministrów w oparciu o przepisy ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Utrzymano na właściwym poziomie nadzór nad jakością wody do picia i kąpieli oraz nad jakością zdrowotną produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności oraz innych wyrobów do użytku przez ludzi.

W ciągu roku uczestniczono w krajowych i europejskich systemach gromadzenia danych:

- *Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS)*
- *Rejestr Ognisk Epidemicznych (ROE)*
- *System rejestracji wywiadów elektronicznych (SRWE)*
- *System monitorujący jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (WODAEXCELL),*
- *System Monitoringu Jakości Wody w Kąpieliskach,*
- *System Bezpieczeństwa Żywności II,*
- *System ostrzegających o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt (RASFF),*
- *Monitoring dopalaczy (BAZA SMIOD),*
- *System szybkiego informowania o niebezpiecznych produktach kosmetycznych (RAPEX);*
- *Ogólnopolski System Nadzoru Epidemiologicznego i Środowiskowego nad Bezpieczeństwem Ludności :*
- *Moduł Bezpieczeństwa Żywności Food EX2 (EpiBaza)*
- *Nadzór epidemiologiczny (EpiBaza)*
- *system TRACES –NT – elektroniczny system dotyczący importu towarów z państw trzecich;*
- *system SEPIS – elektroniczny system ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej*
- *system EWP-system teleinformatyczny kwarantann administrowany przez Ministra Zdrowia;*
- *system powiadamiania o transgranicznych zagrożeniach zdrowia RWES*

I. SYTUACJA W STANIE ZAGROŻENIA EPIDEMICZNEGO I EPIDEMII COVID-19

Na terenie kraju w związku z trwającym stanem epidemii i falowo narastającym zagrożeniem rozprzestrzeniania się zakażeń Sars-Covid-2 podejmowano działania zgodnie z ustawowymi kompetencjami. W okresie sprawozdawczym wpłynęło 2816 zgłoszeń potwierdzonych badaniami przypadków SARS-CoV-2 (COVID-19). Wpływ na tak wysoką liczbę zachorowań miało wystąpienie 29 ognisk w placówkach oświatowych, podmiotach leczniczych w tym dla osób przewlekle chorych oraz pobytu (dom pomocy społecznej) a także w zakładach pracy. Obowiązkowej kwarantannie poddano 12317 osób, natomiast nadzorowi epidemiologicznemu 6541 osób. Status ozdrowieńca od początku pandemii: otrzymało 3976 osób. Liczba zgonów osób z pozytywnym wynikiem testu na SARS-CoV-2 wykazała wyraźną tendencję wzrostową. Odnotowano 115 zgonów w 2021r., natomiast 29 w roku 2020.

Statystyka dotycząca zakażeń, zachorowani i zgonów Covid-19 jest dostępna na stronie rządowej <https://www.gov.pl/web/koronawirus/wykaz-zarazen-koronawirusem-sars-co>.

W ramach działań przeciwepidemicznych podejmowano czynności wobec osób zakażonych, podejrzanych o zakażenie koronawirusem i chorych na Covid-19 oraz przekraczających granicę RP z obszaru non Shengen.

Podjęto 29813 różnych działań, w tym min.:

- zlecono wykonanie 615 wymazów;
- wydano 124 zaświadczenia potwierdzające odbycie kwarantanny przez zobowiązanych;
- udzielono ok. 15317 teleporad;
- przeprowadzono 2817 wywiadów epidemiologicznych;
- rozpatrzono 96 wniosków podmiotów nadzorowanych, które wobec sytuacji epidemicznej, zwracały się licznie o interpretację wytycznych i wydanie opinii;
- przekazano 1898 raportów oraz meldunków dot. sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatu.

Działalność Inspekcji Sanitarnej obejmowała przede wszystkim monitorowanie przebiegu epidemii na poziomie powiatowym i przekazywanie informacji do jednostek nadrzędnych, NIZP-PZH oraz Wojewody, wobec czego łącznie przekazano 1898 raportów/zgłoszeń, meldunków bieżących i doraźnych. Głównym zadaniem dla służb sanitarnych było prowadzenie działań w ramach nowego systemu SEPIS (elektroniczny system ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej) oraz działającej już od początku epidemii bazy EWP. Liczba wejść do tych systemów teleinformatycznych to **6116**.

W 2021r. rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii wielokrotnie zastępowane było nowymi wersjami w miarę potrzeby wprowadzenia kolejnych ograniczeń lub ich uchylania.

Priorytetowo realizowano działania kontrolne mające na celu sprawdzenie przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych przez podmioty prowadzące działalność na terenie odpowiedzialności PPIS w Mogilnie. Łącznie przeprowadzono 685 takich kontroli w trakcie których zastosowano ok. 100 pouczeń i nałożono 75 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 12350,00zł. W związku z dynamicznym wzrostem zakażeń wirusem SARS-

CoV-2 oraz koniecznością wzmożenia skuteczności nadzoru Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny polecił wykonywanie kontroli tzw. krzyżowych w zakresie przestrzegania reżimu sanitarnego wynikającego z zakazów, nakazów i ograniczeń uregulowanych w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności w zakresie stosowania środków ochrony osobistej, limitu osób w obiektach użyteczności publicznej i dostępności do środków dezynfekcyjnych. Przedmiotowe kontrole odbywały się na terenie powiatu inowrocławskiego w okresie od 19.11.2021 (obowiązywały do 14.03.2022r.) Do 31.12.2021r. pracownicy tutejszej Stacji przeprowadzili 138 takich kontroli w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu inowrocławskiego.

Ponadto PPIS w Mogilnie nałożył 4 administracyjne kary pieniężne: za naruszenie zasad kwarantanny (2 przypadki), za naruszenie zasad odbywania izolacji (1 przypadek) oraz za niestosowanie się do ustanowionego ograniczenia zakazu działalności obiektu (klub fitness) określonego w obowiązujących przepisach przeciwepidemicznych.

Pomimo epidemii nie zaniechano realizacji, aczkolwiek w mniejszym zakresie i przy wykorzystaniu także technik zdalnych, działalności oświatowo-zdrowotnej oraz kontroli w obszarach pozostałych zagrożeń higieniczno-zdrowotnych.

W ciągu całego roku monitorowano:

- sytuację epidemiologiczną innych chorób zakaźnych,
- jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- jakość wody do kąpieli,
- bezpieczeństwo żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- bezpieczeństwo wykonywania świadczeń zdrowotnych,
- warunki higieniczne procesu nauczania i wychowania,
- narażenie pracowników na szkodliwe czynniki środowiska pracy,
- wprowadzanie do obrotu substancji i preparatów chemicznych, w tym produktów biobójczych i środków zastępczych,
- stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych, obiektów leczniczych, zakładów pracy, placówek nauczania i wychowania, obiektów turystyczno-wypoczynkowych i innych obiektów użyteczności publicznej,
- zapewnienie warunków higieniczno-zdrowotnych na wszystkich etapach planowania i realizacji inwestycji,
- realizację interwencji oświatowo-zdrowotnych.

II. OCENA ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH NA ETAPIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

W 2021 r. realizowano zapobiegawczy nadzór sanitarny poprzez zajmowanie stanowiska w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a także kontrolę spełnienia wymagań higieniczno-zdrowotnych na poszczególnych etapach realizacji inwestycji związanych z powstawaniem obiektów przeznaczonych na działalność usługową, handlową, produkcyjną, a także o funkcji mieszkalnej. Zestawienie podjętych działań w odniesieniu do poszczególnych gmin przedstawia tabela poniżej.

Lp.	Rodzaj opinii	Gminy powiatu mogileńskiego				Razem
		Dąbrowa	Jeziora Wielkie	Mogilno	Strzelno	
1.	W ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji w prognozie oddziaływania na środowisko.	1	0	2	0	3
2.	W ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko opinie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	2	0	1	0	3
3.	Opinie dot. konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zakresu raportu	2	7	13	8	30
4.	Opinie dot. warunków realizacji przedsięwzięć w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	0	1	2	2	5
5.	Opinie do projektów budowlanych	0	1	5	1	7
6.	Kontrola obiektów przed przystąpieniem do użytkowania w trybie art. 56 ustawy <i>Prawo budowlane</i>	2	0	12	1	15

- w zakresie *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* wydano:

- **3 uzgodnienia** zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,

- **3 opinie** - projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

- **30 opinii**, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, które polegały na: budowie i przebudowach dróg gminnych oraz ścieżki rowerowej, budowy zbiornika na gaz, budowy stacji uzdatniania wody, przetwarzaniu odpadów innych niż niebezpieczne, rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, budowie hal produkcyjnych i magazynowych.

Najwięcej spraw, bo aż 16 dotyczyło wykonania instalacji fotowoltaicznej. Łączna planowana moc projektowanych instalacji wynosić będzie około 91 MW, średnia wielkość wnioskowanej instalacji wynosiła 5 MW. Konieczność przeprowadzenia postępowania w

sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (ze wskazaniem zakresu raportu) uznano w przypadku 2 przedsięwzięć (zmianie sposobu użytkowania istniejących hal magazynowych lub produkcyjnych na hale produkcyjno-magazynowe wraz z ich modernizacją oraz budowie 4 hal produkcyjno-magazynowych oraz rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne).

- **5 opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach**, dotyczyły zbierania i przetwarzania odpadów, budowy instalacji fotowoltaicznych i budowy obwodnicy miasta.

- w oparciu o **art. 56 Ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane**

Przeprowadzono **15 kontroli** obiektów w związku ze zgłoszeniem o zamiarze ich użytkowania, podczas których dokonywano przeglądu dokumentacji projektowej uzgadnianej przez rzeczoznawców ds. higieniczno-sanitarnych. Kontrole w tym trybie dotyczyły inwestycji: pawilonu handlowego, pomieszczeń usługowych, hali magazynowej, świetlicy wiejskiej, magazynu chłodniczego, budynków garażowych, budynków użyteczności publicznej, budynków handlowo-usługowych, oczyszczalni ścieków. W wyniku kontroli wydano opinie pozytywne, jednakże **w 1 na 15 obiektów stwierdzono nieprawidłowości**, które polegały na odstępstwach od uzgodnionych projektów poprzez brak urządzeń higieniczno-sanitarnych w pomieszczeniach socjalnych.

- na podstawie **art. 3 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej**

Dokonano **7** uzgodnień dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych: remontu parteru budynku szpitala, żłobka, biura z zapleczem socjalnym, zakładu fryzjerskiego, hali magazynowej i produkcyjnej.

III. OCENA ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH NA ETAPIE NADZORU SANITARNEGO I PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono **1148** kontroli sanitarnych w tym 685 w zakresie respektowania przepisów przeciwepidemicznych. W zakresie urzędowej kontroli żywności i monitoringu jakości wody pobrano **284** prób do badań laboratoryjnych. W zakresie nadzoru nad warunkami higienicznymi nauczania wykonano **328** badań fizycznych dotyczących ergonomii stanowisk uczniów i tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych. Szczegółowy wykaz zadań realizowanych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2021r. zamieszczono w poniżej podanej tabeli.

Działanie	Badania	Pobrane próbki	Kontrole	Decyzje merytoryczne	Decyzje płatnicze	Postanowienia	Tyt. wykonawcze	Mandaty	Grzywny i kary pieniężne	Wnioski o ukaranie
Higiena żywności, żywienia i przedmiotów użytku i kosmetyków	-	195	226	43	12	-	-	8	-	0
Prewencja chorób zawodowych	-	-	15	3	3	1	-	-	-	-
Higiena dzieci i młodzieży	164	-	45	5	3	-	-	-	-	-
Nadzór przeciwepidemiczny	-	-	705/*	19	4	3	2	75	4	3
Higiena komunalna	-	89	157	193	17	9	-	3	0	-
Łącznie	164	284	1148	263	39	13	2	86	4	3

/* w tym 685 w zakresie przestrzegania obostrzeń przeciwepidemicznych, które były realizowane przy współudziale wszystkich pracowników Oddziału Nadzoru Sanitarnego i Profilaktyki Zdrowotnej.

III.1 OCENA URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA

Na terenie powiatu mogileńskiego w 2021r. wodę do spożycia dostarczały 22 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, których wykaz według wydajności dobowej produkcji zamieszczono w poniżej podanej tabeli.

Lp.	ADMINISTRATOR	WODOCIĄGI WEDŁUG DOBOWEJ PRODUKCJI WODY (w m ³ /dobę)		
		< 100	101-1000	1001-10000
1.	Mogileńskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. Z o. o w Mogilnie (dalej: MPGK w Mogilnie)	Niestronno Pałędzie Dolne	Kwieciszewo Procyń Wasielewko Wylatowo Padniewo	Mogilno
2.	Zarząd Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strzelnie (dalej: ZGKiM w Strzelnie)	Ostrowo Sławsk Dolny Markowice	Strzelno Wronowy Bronisław Ciechrz	-
3.	Gminny Zakład Utrzymania Dróg Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Jeziorach Wielkich (dalej: GZUDGKiM w Jeziorach Wielkich)	Kościeszki Kuśnierz	Jeziora Wielkie Gaj	-
4.	Gmina Dąbrowa	-	Krzekotowo Szczepanowo	-
Łącznie w danej grupie wydajności:		7	14	1

Do Komisji Europejskiej raportowane są dane z monitoringu dwóch największych miejskich wodociągów: **Mogilno** o produkcji 1963,8 m³/dobę z uwagi na ilość produkowanej wody powyżej 1000 m³/dobę oraz **Strzelno** o produkcji 816 m³/dobę z uwagi na liczbę zaopatrywanych w wodę mieszkańców powyżej 5 tysięcy.

Spośród wymienionych wodociągów największy udział w zaopatrzeniu mieszkańców powiatu miały wodociągi mieszczące się w przedziale produkcji dobowej od 101 do 1000 m³ łącznie zaopatrywały 25669 mieszkańców, co stanowi 58,3% ogółu ludności zaopatrywanej w systemie zbiorowym.

Łączna liczba ludności zaopatrywana w wodę przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w powiecie mogileńskim w 2021r. wynosiła 43993 i w porównaniu do roku ubiegłego nieznacznie uległa zmniejszeniu (2020r. - 44502). **Stopień zwodociągowania** terenu, na podstawie danych uzyskanych od administratorów wodociągów wygląda następująco w poszczególnych gminach: Dąbrowa - 99,9%; Strzelno -99,7%; Mogilno - 99,6%; Jeziora Wielkie -99,6%.

Według informacji uzyskanych od przedsiębiorstw wodociągowych na koniec 2021r. długość wszystkich **sieci wodociągowych zbiorowego zaopatrzenia w powiecie mogileńskim wynosiła 677,5** i w stosunku do roku poprzedniego (674,3km) uległa zwiększeniu o 0,32 km, poprzez budowę nowych odcinków sieci, głównie na terenie gminy Mogilno. Wodę z własnych ujęć pobierały dla celów produkcji lub handlu 7 podmiotów prowadzące działalność żywnościowo – żywieniową.

OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

Woda wykorzystywana do zbiorowego zaopatrzenia ludności w 2021r. analogicznie jak w latach poprzednich w 100% pochodziła z ujęć podziemnych z pokładów trzecio i czwartorzędowych zlokalizowanych przede wszystkim na terenach rolniczych. Jakość ujmowanej wody nie wymaga stosowania skomplikowanych procesów uzdatniania.

WODOCIĄGI ZBIOROWEGO ZAOPATRZENIA LUDNOŚCI W 2021R.

- w ramach kontroli urzędowej pobrano do badań **64** próbki, z czego w **8** stwierdzono przekroczenia normatywów (12,5%). W próbkach wykazano przekroczenie parametrów mikrobiologicznych (ogólna liczba mikroorganizmów w 22⁰C, bakterie grupy coli) oraz w 3 przekroczenie parametrów fizyko-chemicznych (manganu i żelaza).

- w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa pobrały do badań **279** próbek, z czego w **35** wykazano przekroczenia normatywów (12,5%). W 19 próbkach wykazano przekroczenie parametru mikrobiologicznego (ogólna liczba mikroorganizmów w 22⁰C, bakterie grupy coli, enterokoki), w 11 próbkach parametru fizyko-chemicznego (głównie manganu, żelaza, mętności, a także sporadycznie jonu amonowego i twardości) oraz w 5 próbkach zarówno parametru mikrobiologicznego, jak i fizyko-chemicznego.

Biorąc pod uwagę łączne wyniki kontroli urzędowej i wewnętrznej największy odsetek kwestionowanych próbek dotyczył:

- w zakresie badań mikrobiologicznych: podwyższonej wielkości parametru ogólnej liczby bakterii w 22⁰C (4,62%), obecność bakterii grupy coli (4,29%) i paciorkowców kałowych (1,32%),
- w zakresie badań fizyko-chemicznych: ponadnormatywnej zawartość żelaza(4,58%), manganu (4,19%), mętności (1,90%), jonu amonowego (0,76%) i twardości (0,38%).

INDYWIDUALNE UJĘCIA WYKORZYSTYWANE PRZEZ PODMIOTY DZIAŁAJĄCE NA RYNKU SPOŻYWCZYM ORAZ W RAMACH INNEJ DZIAŁALNOŚCI W 2021R.

W ramach kontroli urzędowej pobrano do badań 4 próbki, w tym w 1 stwierdzono przekroczenie normy (bakterie grupy coli). Mniejsza ilość pobranych próbek wody w stosunku do lat ubiegłych wynika z odstąpienia od badań z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju i ograniczenie działalności organu ze względu na zaangażowanie wszystkich pracowników w walce z epidemią COVID-19.

W ramach kontroli wewnętrznej właściciele ujęć prowadzili monitoring jakości wody zgodnie z harmonogramem poboru ustalonym z PPIS w Mogilnie na 2021r.; pobrano 60 próbek, z których w 13(21,6 %) stwierdzono przekroczenia normatywów, w tym

w 9 mikrobiologicznych oraz w 2 fizyko-chemicznych, ponadto w 2 próbkach stwierdzono przekroczenie zarówno parametru mikrobiologicznego, jak i fizyko-chemicznego.

Biorąc pod uwagę łączne wyniki kontroli urzędowej i wewnętrznej największy odsetek kwestionowanych próbek dotyczył:

- w zakresie badań mikrobiologicznych: obecność bakterii grupy coli (15,5%) i ogólnej liczby bakterii w 22⁰C (5,17%)

- w zakresie badań fizyko-chemicznych: ponadnormatywnej mętności (4,35%) i zawartość żelaza(2,17%),

W sytuacji, gdy woda nie odpowiadała wymaganiom określonym w przepisach PPIS w Mogilnie monitorował wywiązywanie się producentów wody z realizacji harmonogramów działań naprawczych mających na celu przywrócenie jakości wody do wymagań ww. rozporządzenia. Podstawę oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia stanowiły wymagania określone w *rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r.* oraz dane WHO nt. wpływu przekroczeń wielkości parametrycznych na zdrowie ludzi.

Analizując jakość wody produkowanej przez poszczególne wodociągi zbiorowego zaopatrzenia, należy zauważyć, że z wody o jakości niekwestionowanej przez cały rok, korzystali mieszkańcy zaopatrywani przez 5 (22,7%) urzędzeń wodociągowych: UW Wylatowo, UW Padniewo, UW Kwieciszewo, UW Lubieszewo, UW Niestronno – wszystkie w gminie Mogilno. W pozostałych 17 wodociągach (77,3%) wystąpiły przekroczenia badanych parametrów, zarazem te incydentalne – krótkoterminowe, jak i te utrzymujące się przez dłuższy czas. W 2020r. było 9 wodociągów produkujących wodę niekwestionowanej jakości, zatem sytuacja uległa pogorszeniu.

Generalnie jakość wody do spożycia uległa pogorszeniu, zarówno w zakresie parametrów mikrobiologicznych, jak i fizyko-chemicznych (z czego w poprzednich latach głównie dotyczyło to parametrów mikrobiologicznych). W sześciu przypadkach: UW Markowice, UW Ciechrz, UW Ostrowo, UW Wronowy – gm. Strzelno, UW Pałędzie Dolne – gm. Mogilno, UW Kuśnierz – gm. Jeziora Wielkie, pogorszenie jakości wody wystąpiło dwa razy w ciągu roku. Natomiast w przypadku UW Gaj – gm. Jeziora Wielkie pogorszenie jakości wody wystąpiło trzy razy w ciągu roku (z czego dwa razy dotyczyło to parametrów mikrobiologicznych).

W przypadku przekroczeń na wodociągach publicznych zbiorowego zaopatrzenia wydano 13 decyzji administracyjnych nakazujących podjęcie skutecznych działań naprawczych, w tym:

- 9 dot. **przekroczeń mikrobiologicznych**: SUW Mogilno, SUW Pałędzie Dolne (gm. Mogilno); SUW Strzelno, SUW Markowice, SUW Ciechrz, SUW Ostrowo, SUW Wronowy, SUW Bronisław (gm. Strzelno); SUW Krzekotowo (gm. Dąbrowa);

- 2 dot. **przekroczeń fizykochemicznych**: SUW Krzekotowo (gm. Dąbrowa), SUW Kościeszki (gm. Jeziora Wielkie)

- 2 dot. przekroczeń **jednocześnie mikrobiologicznych i fizykochemicznych**: SUW Gaj i SUW Kuśnierz (gm. Jeziora Wielkie)

W przypadku braku przydatności wody do spożycia z SUW Markowice i SUW Ostrowo administrator zapewnił odbiorcom zastępcze źródło zaopatrzenia w wodę do bezpośredniego spożycia, dowożąc wodę beczkowitzem. Prowadzone działania naprawcze doprowadziły do poprawy jakości wody w obu wodociągach.

W pozostałych przypadkach woda była warunkowo przydatna do spożycia, a podjęte działania naprawcze również doprowadziły do poprawy jej jakości, z wyjątkiem SUW w Kościeszkach, która została wyłączona z użytkowania na czas od IX.2021r. do III.2022r. Odbiorcy wody w tym czasie korzystają z wody produkowanej przez SUW Jeziora Wielkie. Termin zakończenia prac ustalono do dnia 31.03.2022r.

Ponadto w trakcie roku występowały krótkotrwałe przekroczenia parametrów na 4 wodociągach. Przekroczenia w **zakresie mętności** wystąpiły w wodzie w UW Jeziora Wielkie, w zakresie żelaza i mętności UW Markowice, w zakresie twardości UW Strzelnie oraz w zakresie bakterii grupy coli w UW Procyń. Powyższe nie wpłynęło na ocenę jakości wody z uwagi na zjawiska incydentalne i nie miały bezpośrednio negatywnego wpływu na zdrowie ludzi. Świadczą najczęściej o nieprawidłowościach w procesie uzdatniania wody bądź, o niewłaściwym funkcjonowaniu instalacji wodnej. Próby powtórne nie potwierdziły przekroczeń.

Wydano także 3 decyzje administracyjne nakazujące podjęcie skutecznych działań naprawczych w przypadku indywidualnych ujęć w związku z przekroczeniami mikrobiologicznymi. Na 1 ujęciu - **Siemionki DPS** stwierdzono przekroczenia zarówno parametrów mikrobiologicznych, jak i fizykochemicznych.

Z powodu braku przydatności wody do spożycia administratorzy **ujęcia Siemionki DPS i Bronisław PPZ wyłączyli ujęcia** z użytkowania, jednocześnie wykorzystując wodę podawaną przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Prowadzone działania naprawcze w obu wodociągach trwają nadal. Z uwagi na stwierdzenie na ujęciu **Czerniak - baza rybacka** ponadnormatywnej ilości parametru mętności dnia 23.12.21 wszczęto postępowanie –w toku.

STAN SANITARNO-TECHNICZNY URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH

W zakresie stanu sanitarno-technicznego urządzeń wodociągowych w roku sprawozdawczym skontrolowano 10 wodociągów. Przedmiotem kontroli prowadzonych przez PPIS w Mogilnie był stan techniczny infrastruktury wodociągowej. Nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzono w tylko jednym przypadku (UW Wylatowo).

W roku sprawozdawczym prowadzone były prace związane z wymianą pomp głębinowych oraz wymianą kruszyw filtracyjnych (piaski i żwiry) w odżelaziaczach, prowadzono także

drobne remonty w budynkach hydroforni. Nie wprowadzono nowych technologii uzdatniania wody.

OCENA SKAŻENIA INSTALACJI CIEPŁEJ WODY BAKTERIAMI Z RODZAJU *Legionella sp.*

W związku z zagrożeniami, jakie niesie za sobą występowanie bakterii z rodzaju *Legionella* w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wykonywano badania wody ciepłej użytkowej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą. Badania były prowadzone zarówno w ramach kontroli urzędowej przez organ, jak i wewnętrznej przez podmioty zarządzające. W 2021r. wykonano na podstawie harmonogramów badań ciepłej wody w kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju *Legionella sp.* 26 badań, w tym organ zlecił wykonanie 9 takich badań. W 2 przypadkach **nie spełniały obowiązujących wymagań, w następstwie czego** wydano decyzje nakazujące podjęcie działań zmierzających do doprowadzenia jakości wody ciepłej w całej instalacji wewnętrznej do zgodnej z wymaganiami. Jakość wody w ZOL-u doprowadzono do zgodnej z przepisami i prowadzony jest w tym zakresie dalszy monitoring. Wykonane badania wody ciepłej użytkowej w szpitalu w Mogilnie nie wykazały przekroczeń. W przypadku DPS Siemionki przełączono obiekt do wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę – postępowanie w toku na dzień 31.12.21r.)

W przypadku obiektów użyteczności publicznej, głównie świadczących usługi noclegowe, właściciele wykonują badania w przedmiotowym zakresie w ramach kontroli wewnętrznej, co jest przedmiotem kontroli w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego.

INTERWENCJE DOTYCZĄCE JAKOŚCI WODY

W okresie sprawozdawczym odnotowano 2 wnioski o interwencję, z czego:

- 1 dotyczył pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia, podawanej przez SUW Kościeszki, którą uznano za zasadną (wydano decyzję nakazującą doprowadzenie jakości wody do zgodnej z przepisami postępowanie w toku na dzień 31.12.21r.)
- 1 dotyczył niewłaściwej jakości wody w kąpielisku w Wiecanowie i wystąpienia wysypki u osób kąpiących się. Pobrano próbki wody w zakresie monitoringu przeglądowego, które nie wykazały nieprawidłowości.

NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY DO KĄPIELI

Na terenie właściwości PPIS w Mogilnie jest **1 kryta pływalnia w Mogilnie** z wydzielonymi pomieszczeniami na siłownię, masaż klasyczny, sauny i grotę solną.

W sytuacji epidemii związanej z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2, organ prowadził kontrole w zakresie przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych, które nie wykazywały nieprawidłowości w tym zakresie. Ponadto organ wykonywał badania wody z częstotliwością i zakresem ustalonym w rocznych harmonogramach pobierania próbek wody, na podstawie których wykazano, że użytkownicy pływalni korzystali z wody nie stwarzającej ryzyka dla ich zdrowia a zarządzający pływalnią wywiązuje się ze swoich obowiązków.

Pobrano do badań w ramach kontroli wewnętrznej 125 próbek wody i w ramach kontroli urzędowej przez PIS 8 próbek, wszystkie zgodne z przepisami prawa

W sezonie funkcjonowały **2 kąpieliska** w **Przyjezierzu** oraz w **Wiecanowie**. Administratorzy wprowadzili zasady bezpiecznego korzystania zarówno z plaży, jak i kąpieliska. W zakresie nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do kąpeli pobrane próbki wody w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej zgodnie z harmonogramem nie wykazały przekroczenia parametrów normatywnych. Organizatorzy pobrali 8 próbek wody, zgodnie z ustalonym harmonogramem poboru ustalonym z PPIS w Mogilnie, a organ PIS pobrał w ramach kontroli urzędowej przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego 2 próbki.

Woda w kąpieliskach i stan sanitarny plaż stwarzały bezpieczne warunki wypoczynku i rekreacji w analizowanym okresie.

Po zakończeniu sezonu kąpielowego w 2021r., przeprowadzono klasyfikację jakości wody dla obydwóch kąpielisk. **Kąpieliska klasyfikowano i otrzymały status: doskonale.** Klasyfikację jakości wody przeprowadzono na podstawie wyników badań parametrów mikrobiologicznych tj. Escherichia coli i enterokoki (16 próbek wody – przebadanych na przestrzeni 4 sezonów kąpielowych).

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Obiekty użyteczności publicznej stanowią zróżnicowaną grupę zarówno pod względem ich przeznaczenia jak i wymagań sanitarnych, których spełnienie jest warunkiem ich bezpiecznego użytkowania. Zakres kontroli w/w obiektów w 2021r. rozszerzono o obszar świadczenia usług w warunkach stanu epidemii Covid-19.

W 2021 r. skontrolowano 69 obiektów użyteczności publicznej, co stanowiło 22,9% spośród 303 ujętych w ewidencji. Kontrolowano zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, kąpieliska, plaże, obiekty świadczące usługi noclegowe, obiekty kultury, obiekty rekreacyjno-wypoczynkowe (stadiony, boiska, parki, zieleńce, place zabaw), hotele, stacje paliw, ustępy publiczne, a także przeprowadzono kontrole akcyjne takich obiektów jak: urzędy pocztowe, banki, urzędy miejskie lokale gastronomiczne oraz jarmark, parafialne dożynki, festyn.

Łącznie przeprowadzono w obiektach użyteczności publicznej 231 kontroli/wizytacji. W większości przypadków właściciele obiektów dostosowali się do zaleceń i ograniczeń rekomendowanych przez GIS, także w zakresie zabezpieczenia

pracowników w środki ochrony indywidualnej. Jednak zdarzały się **przypadki nieprzestrzegania przepisów prawa**: zastosowano sankcje mandat (fryzjerzy, kosmetyczki), decyzje nakazowe (studio poprawy kondycji fizycznej) i pouczenia (w większości skontrolowanych obiektów).

EKSHUMACJE

Pracownicy Sekcji NHŚ **uczestniczyli w 1 ekshumacji** zwłok przed okresem mineralizacji (przed upływem 20 lat). Warunki określone w wydanej decyzji przez PPIS w Mogilnie zostały zachowane. Przy pozostałych ekshumacjach nie uczestniczono z uwagi na minimalne zagrożenie epidemiologiczne i ekshumowanie przez profesjonalne podmioty będące pod nadzorem PPIS w Mogilnie. **Wydano 52 decyzje administracyjne zezwalających na ekshumacje** (na wszystkie złożone wnioski).

STAN SANITARNY PLACÓWEK SŁUŻBY ZDROWIA

W wykazie obiektów znajdują się obiekty należące do SPZOZ w Mogilnie służące do udzielania stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych: szpital w Mogilnie oraz Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Strzelnie, a także obiekty służące do udzielania ambulatoryjnych świadczeń: przychodnie rejonowe w Strzelnie i Mogilnie, Poradnie lekarzy POZ w Wylatowie, Markowicach, Dąbrowie i Gębicach, ambulatorium nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej w Mogilnie, laboratoria analityczne w Strzelnie i Mogilnie, ratownictwo medyczne. Pozostałe nadzorowane obiekty to obiekty służące udzielaniu ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych przez podmioty lecznicze w formie NZOZ, przedsiębiorców, zakładu aktywności zawodowej oraz przez praktyki zawodowe. Łącznie w ewidencji PSSE w Mogilnie jest 61 obiektów, w tym 4 tymczasowe.

W tych obiektach oprócz sprawdzania respektowania przepisów przeciwepidemicznych, ocenie poddawano stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, postępowanie z odpadami medycznymi w miejscach ich wytwarzania oraz czasowego gromadzenia, postępowania z odpadami komunalnymi, postępowania z bielizną czystą i brudną, sprawowaniem nadzoru nad zakresem i technologią sprzątanania pomieszczeń, a także opracowania i zastosowania procedur medycznych. Stan sanitarno – techniczny i porządkowy pomieszczeń, w których udzielane są świadczenia zdrowotne jest dobry.

III.2. OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWYCH ORAZ BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI, PRZEDMIOTÓW UŻYTKU I KOSMETYKÓW

BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

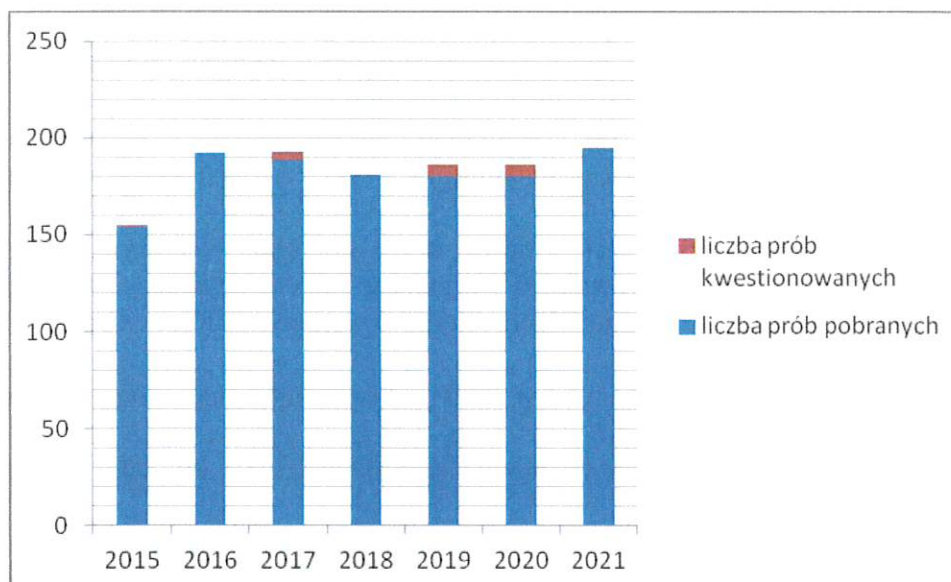
Na dzień 31.12.2021r. w urzędowym rejestrze wpisanych było **538** zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w tym **515** zakładów produkcji, dystrybucji, żywienia i **23** miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Ponadto zarejestrowano **1363** podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji pierwotnej/podstawowej na cele konsumpcyjne oraz **9** obiektów produkcji, konfekcjonowania i obrotu produktami kosmetycznymi.

Skontrolowano **148 obiektów**, w których przeprowadzono **226** kontroli. Pobrano do badań laboratoryjnych **191** próbek środków spożywczych (nie zakwestionowano żadnej z prób) oraz 4 próby przedmiotów użytku. Ponadto dla jednego zakładu eksportującego żywność wydano w ramach kontroli granicznej oceny bezpieczeństwa zdrowotnego dla 56 partii żywności eksportowanej. Organ we wszystkich przypadkach stwierdził, że zgłoszony do granicznej kontroli sanitarnej środek spożywczy tj. płatki ziemniaczane spełnia wymagania w zakresie wymagań zdrowotnych i może być przeznaczony do spożycia przez ludzi i na tej podstawie wydał 114 świadectw o spełnieniu wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy przekraczający granicę.

W roku 2021r. przeprowadzano badania laboratoryjne środków spożywczych lokalnych producentów oraz producentów spoza powiatu, których produkty wprowadzano do obrotu w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu mogileńskiego. Pobrano do badań laboratoryjnych łącznie **195** prób, z których nie zakwestionowano żadnej z pobranych prób. Pobierano do badań laboratoryjnych środki spożywcze specjalnego przeznaczenia dla dzieci i niemowląt, ciasta, wyroby garnażeryjne, produkty mleczarskie, lody, tłuszcze roślinne, przetwory wędliniarskie, wyroby czekoladowe, owoce i warzywa, suplementy diety oraz przedmioty użytku.

W żadnym przypadku nie uruchomiono procedury w celu wyeliminowania z obrotu środka spożywczego lub przedmiotu użytku z uwagi na nie spełnienie wymagań higieniczno-zdrowotnych określonych w przepisach prawa.

Na przestrzeni lat zaobserwowano niewielki odsetek prób zakwestionowanych. Poprawa stanu sanitarno-technicznego placówek, przestrzeganie ogólnych zasad higieny w produkcji, obrocie, transporcie oraz wdrożenie w zakładach systemów kontroli wewnętrznej (GHP, GMP, HACCP), ale także i urzędowa kontrola żywności sprawowana przez PIS – wszystko to wpływa na dostarczanie konsumentom żywności spełniającej wymagania prawne. Dane obrazuje poniższy wykres.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba próbek żywności	188	185	176	179	178	195
W tym liczba próbek kwestionowanych	1	4	0	6	6	0

W okresie 2021 monitorowano wycofywanie z obrotu i utylizację produktów objętych powiadomieniem o niebezpiecznych produktach (RASFF), gdyż były dystrybuowane na naszym lokalnym rynku. Były to produkty:

- „Monster LH44, gazowany napój energetyczny 500ml ”; zakwestionowany ze względu na przekroczenie poziomu glikolu propylenowego (E1520);
- „Burn Zero Peach (Fury), gazowany napój energetyczny 250 ml”- zakwestionowany ze względu na przekroczenie poziomu glikolu propylenowego (E1520);
- Produkt pn. „Total Men” zakwestionowany ze względu na obecność niezdeklarowanej substancji – syldenafilu;
- Produkt pn. „Czarne nasiona sezamu” producent w Polsce: HELIO S.A. zakwestionowany ze względu na wykrycie tlenu etylenu
- Produkty pn. Ciastko rozetka dekorowana ; Gniazda maślane zakwestionowane z uwagi na stwierdzenie estrów 3-MCPD
- Produkty pn. Organic kubek z włókna bambusowego, zakwestionowany z uwagi na zawartość w składzie niedozwolonych składników
- Produkty pn. B&K Filety Z Makreli oraz Szprot w sosie pomidorowym zakwestionowane ze względu na zanieczyszczenie tlenkiem etylenu.
- Produkty pn. Biowap Osteo D3 K2 zakwestionowany ze względu na wykrycie 2-chloroetanolu wykorzystanego do produkcji produktu;

- Produktu pn. BAMBUSGESCHIRR KINDERGESCHIRR KINDERSET BABYSET 5 TEILE AFFCHEN (Zestaw Naczyń Bambusowych), zakwestionowany z uwagi na zawartość w składzie niedozwolonych składników
- Produkt pn. tłuczek/ubijak do ziemniaków SMART-MULTI zakwestionowany ze względu na stwierdzenie przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych
- Suplementy diety do produkcji których użyto granulatu, w którym wykryto tlenek etylenu: Plusssz 100% Multiwitamina + minerały Tabletki musujące; Calcium+wit.C x 20tab.mus.poziomka; Calcium Duo Alergo+kwercetyna 20t.mus; DR VITA MED CALCIUM MAX 20
- Produkt pn. „Mąka żytnia razowa typ 2000” zakwestionowany z uwagi na stwierdzenie obecności ochratoksyny A.

We wszystkich przypadkach przedsiębiorcy podjęli działania w celu wycofania tych produktów z obrotu.

Najwięcej zagrożeń bezpieczeństwa żywności można oczekiwać w **zakładach produkujących żywność**, których na terenie powiatu jest **28** (automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, przetwórnice owocowo-warzywne, wytwórnia tłuszczów roślinnych, zakład produkcji proszku lodowego, zakłady zbożowo-młynarskie). W roku 2021 skontrolowano **14** zakładów, przeprowadzając **21** urzędowych kontroli. W 3 przypadkach wszczęto postępowanie administracyjne w wyniku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych, które naruszyły przepisy Rozporządzenia (WE) 852/2004 (Dz. Urz. UE L 139 z dnia 30 kwietnia 2004 r. strona 1), co skutkowało wydaniem decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości higieniczno-zdrowotnych stwierdzonych podczas kontroli.

Najliczniejsza i najbardziej zróżnicowana grupa to **zakłady obrotu**. W tej grupie zarejestrowanych jest **344** obiektów: sklepy, kioski i stragany, hurtownie, obiekty ruchome i tymczasowe, środki transportu żywności i inne obiekty obrotu żywnością. W roku 2021 skontrolowano **81** miejsc obrotu żywnością, przeprowadzono **88** urzędowych kontroli żywności. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny sprzętu, urządzeń, wyposażenia
- brak bieżącej czystości i porządku w miejscu obrotu żywnością;
- przechowywanie zbyt szerokiego asortymentu artykułów spożywczych pakowanych i luzem w części sprzedażnej w stosunku do jej powierzchni;
- niewłaściwe zagospodarowanie pomieszczeń obniżające reżim sanitarny;
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny ścian pomieszczeń;
- wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych po terminie przydatności do spożycia;

Z powodu stwierdzenia nieprawidłowości podczas kontroli w 5 przypadkach na winnych zaniedbań higieniczno-sanitarnych nałożono grzywny w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 900.00 zł.

W 2021r. w powiecie funkcjonowało **98 zakładów żywienia** typu otwartego (bary, restauracje, i zakłady małej gastronomii), z których skontrolowano 20 obiektów oraz 57 obiektów typu zamkniętego (stołówki w placówkach lecznictwa, oświaty i wychowania,

opieki, wypoczynku, jadłodajnie, świetlice), z których skontrolowano 10. Zakłady gastronomiczne były okresowo zamknięte z powodu ograniczeń w związku ze stanem epidemii, nieliczne prowadziły działalność produkcyjną na wynos

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości to:

- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny wyposażenia, sprzętu i urządzeń produkcyjnych oraz pomieszczeń
- wykorzystywane pomieszczeń niezgodnie z ich przeznaczeniem,
- brak higieny podczas produkcji;
- brak odzieży ochronnej podczas produkcji.

Z powodu stwierdzenia nieprawidłowości podczas kontroli na winnych zaniedbań higieniczno-sanitarnych nałożono 2 grzywny w drodze mandatu karnego na kwotę łączną 700.00 zł.

Gospodarstwa rolne o profilu produkcji roślinnej na cele konsumpcyjne podlegają kontroli organów Inspekcji Sanitarnej w aspekcie zapewnienia higieny na etapie produkcji, przechowywania i przewozu płodów ze względu na rodzaj zakładu:

Producenci pierwotni - do tej grupy zakładów zaliczono **1353** podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji pierwotnej/podstawowej, która głównie obejmuje działalność na poziomie gospodarstw rolnych lub na podobnym poziomie obejmującą m.in. produkcję/uprawę produktów roślinnych, jak również ich transport wewnętrzny, magazynowanie i postępowanie z produktami (bez znaczącej zmiany ich charakteru) w gospodarstwie i ich dalszy transport do zakładu przetwórczego.

Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni- w tej grupie działa 7 producentów pierwotnych zajmujących się sprzedażą bezpośrednią. Są to producenci małych ilości żywności nieprzetworzonej pochodzenia roślinnego, sprzedawanej konsumentowi finalnemu, tj. osobom indywidualnym, na targowiskach, na terenie własnych gospodarstw rolnych, handlu obwoźnym, jak również lokalnym sklepom i zakładom gastronomicznym (restauracje, bary, stołówki szkolne i inne). Produkcja pierwotna w zakresie dostaw bezpośrednich obejmowała głównie owoce (malina, truskawka, czereśnia), a także warzywa (fasola, słonecznik, buraczki, ogórki, marchew, pietruszka, cukinia, dynia, kabaczek, cebula kapusta, kalafior, pomidor, kalarepa).

Producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni- w tej grupie działa 3 producentów w ramach której rolnik produkuje i wprowadza na rynek żywność w oparciu o możliwości produkcyjne, planowane kanały zbytu i zapotrzebowanie rynkowe na danego rodzaju produkty, jak również ocenę możliwości spełniania właściwych dla danej działalności wymagań higienicznych.

W 2021r. skontrolowano 6, w tym 3 we współpracy z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Przedmiotowe kontrole przeprowadzane były w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych i sanitarnych podczas uprawy, zbioru i transportu pomidorów. Stwierdzono zachowanie przez producentów podstawowych wymagań dobrej praktyki produkcyjnej.

PRZEDMIOTY UŻYTKU

W 2021 r. roku nadzorowano **19** sklepów i **4** hurtownie, które wprowadzały do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Przeprowadzono 9 kontroli:

- 3 kontrole interwencyjne z tytułu powiadomienia alarmowego dotyczącego zakwestionowanych przedmiotów użytku - zgłoszonych w systemie RASFF
- 3 kontrole w zakresie nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością w aspekcie ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawa,
- 3 kontrole w związku z poborem do badań laboratoryjnych 4 próby przedmiotów użytku.

Pobrano do badań laboratoryjnych 4 próby przedmiotu użytku, które odpowiadały wymaganiom określonym w przepisach prawa.

PRODUKTY KOSMETYCZNE

W 2021 r. roku na terenie działania PPIS w Mogilnie podlegały nadzorowi:

- 2 zakłady produkcji i konfekcjonowania produktów kosmetycznych;
- 2 zakłady konfekcjonujące produkty kosmetyczne;
- 4 sklepy z dominującą sprzedażą produktów kosmetycznych.;
- 1 hurtownia wprowadzająca do obrotu ww. produkty .

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 2 zakłady produkujące i konfekcjonujące kosmetyki w zakresie oceny zgodności oznakowania opakowania jednostkowego i dokumentacji kosmetyku z wymaganiami prawa oraz warunków produkcji. W ramach tych działań nie stwierdzono nieprawidłowości. W roku sprawozdawczym nadzorowano 5 miejsc obrotu kosmetykami: 4 sklepy i 1 hurtownię. Przeprowadzono łącznie 2 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów rozporządzenia dot. ograniczeń w stosowaniu w produkcji substancji zidentyfikowanych jako potencjalnie wywołujące niepożądane działania- zawierające w swoim składzie składniki HEMA/dirhema. Przeprowadzone oceny zgodności oznakowania opakowania jednostkowego ocenianych produktów kosmetycznych były zgodne z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach prawa.

Przedmiotem wycofania z obrotu na podstawie decyzji PPIS w Mogilnie nr 239/21, był produkt o nazwie: „Alkoholowy preparat w żelu” o pojemności 200 ml. produkcji firmy pn. **Kosmetyki naturalne „JOLANTA”**, w związku z informacją Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie Delegatura w Siedlcach o wprowadzaniu do obrotu rzeczowego preparatu bez wymaganego pozwolenia na obrót. Postępowanie w ww. sprawie prowadziła Sekcja Nadzoru nad Chemikaliami i Środowiskiem Pracy. W wyniku prowadzonego postępowania zabezpieczono 2699 opakowań jednostkowych produktu, postępowanie w toku.

III.3. OCENA ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I UCIAŹLIWYMI W ŚRODOWISKU PRACY

W 2021r. w ewidencji PPIS w Mogilnie wpisanych było **235** zakładów pracy, które zatrudniały **4224** pracowników. Skontrolowano tylko **15** zakładów. Wydano **3** decyzje administracyjne nakazujące poprawę warunków pracy. Skontrolowano małą liczbę zakładów, z uwagi na priorytetowo realizowane zadania wynikające z epidemii Covid-19.

Przedmiotem nadzoru PIS w zakładach pracy jest ochrona pracowników przed działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia, które mogą prowadzić do powstania chorób zawodowych. Szkodliwymi czynnikami są niektóre substancje i mieszaniny chemiczne, pyły o określonej strukturze i składzie, rakotwórcze włókna azbestu, hałas, drgania mechaniczne, promieniowanie optyczne, których szkodliwy wpływ ujawnia się po przekroczeniu normatywów stężeń lub natężeń, a także czynniki biologiczne.

Biorąc pod uwagę aspekt czynników biologicznych w środowisku pracy należy zwrócić uwagę, że w stanie epidemii wywołanej wysoce zaraźliwym czynnikiem, do których należy Sars-Cov-2, ryzyko zakażenia się pracownika w miejscu pracy występuje wszędzie, w szczególności gdy stanowiska pracy są rozmieszczone blisko siebie, a pracownicy i pracodawcy nie stosują się do obostrzeń.

W tej sytuacji przedmiotem kontroli w zakładach pracy było stosowanie się do zasad reżimu przeciwepidemicznego.

Od dnia 29 grudnia 2020 r. zmieniono rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki włączając wirus SARS-CoV-2 do wykazu biologicznych czynników drugiej grupy zagrożenia, oraz rozszerzono wykaz prac narażających pracowników na działanie czynników biologicznych z „praca w jednostkach ochrony zdrowia” na pracę w jednostkach ochrony zdrowia, w tym w pomieszczeniach izolacyjnych i zakładach, gdzie są wykonywane badania pośmiertne oraz rozszerzono okoliczności pracy innej niż wymienione w załączniku 2 z „podczas której jest potwierdzone narażenie na działanie czynników biologicznych” na w przypadku której wynik oceny narażenia przeprowadzonej zgodnie z §5 i §6 rozporządzenia wskazuje, że czynniki biologiczne mogą być obecne w środowisku pracy.

Tym samym otwarto drogę do uznania Covid-19 za chorobę zawodową medyków. Do chwili sporządzenia niniejszego opracowania nie było wniosków o stwierdzenie choroby zawodowej wywołanej zakażeniem Sars-Cov-2.

W zakresie nadzoru nad czynnikami biologicznymi w miejscach pracy w roku 2021 przeprowadzono 7 kontroli sanitarnych, a w ramach jednej kontroli zlecono badania laboratoryjne mające na celu oszacowanie narażenia pracowników na czynniki biologiczne (bakterie i grzyby) w trakcie wykonywania czynności zawodowych na wskazanym stanowisku pracy w czasie zmiany roboczej.

NADZÓR NAD OBROTEM I STOSOWANIEM CHEMIKALIÓW

W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w roku 2021 przeprowadzono **5 kontroli**, z czego 3 kontrole dotyczyły produktów biobójczych. Dodatkowo prowadzono kontrole związane ze sprawdzaniem przestrzegania przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii w ramach których w

miejscach użyteczność publicznej oraz w punktach handlowych a także w zakładach pracy , egzekwowano od właścicieli udostępniania pracownikom oraz klientom płynów do dezynfekcji rąk i dezynfekcji powierzchni produktów posiadających pozwolenia na obrót produktem biobójczym i ich stosowanie zgodnie z przeznaczeniem.

W jednym przypadku stwierdzono naruszenie przepisów prawnych i wydano decyzję nakazującą zaprzestanie udostępniania klientom i wycofanie ze sklepu produktu ze względu na istotne nieprawidłowości.

CHOROBY ZAWODOWE

Właściwymi do orzekania w zakresie chorób zawodowych są uprawnieni lekarze placówek medycznych:

-I stopnia, m.in. poradnie chorób zawodowych wojewódzkich ośrodków medycyny pracy, poradnie chorób zakaźnych wojewódzkich ośrodków medycyny pracy,
- II stopnia w przypadku odwołań od orzeczeń wydanych przez lekarzy zatrudnionych w jednostkach orzecznich I stopnia (instytuty badawcze w dziedzinie medycyny pracy). Natomiast na podstawie wydanego przez jednostki orzecznice orzeczenia i oceny narażenia na czynniki szkodliwe w środowisku pracy lub w związku ze sposobem wykonywania pracy, Inspektor Sanitarny stwierdza chorobę lub brak podstaw do jej stwierdzenia w trybie decyzji administracyjnej.

W 2021r. prowadzone były 4 postępowania w sprawach o stwierdzenie choroby zawodowej 2 postępowania z lat poprzednich oraz 2 z wniosków otrzymanych w roku 2021, -jedno postępowanie zakończono wydaniem decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Postępowanie to dotyczyło podejrzenia choroby zawodowej narządu głosu narządu głosu u nauczyciela w przedszkolu.
- w trakcie realizacji pozostały 3 postępowania o stwierdzenie choroby zawodowej narządu głosu u emerytowanych nauczycieli.

W ciągu roku przeprowadzono 3 wizytacje w zakładach pracy w ramach postępowań wyjaśniających, sporządzono 6 ocen narażenia zawodowego (w tym 3 na rzecz innych stacji).

OCHRONA PRZED HAŁASEM

Narażenie na hałas jest powszechne, w szczególności w przemyśle drzewnym, produkcji materiałów budowlanych, przetwórstwie spożywczym oraz branży ślusarskiej. W 2021 r. trakcie prowadzonych kontroli w żadnym z kontrolowanych zakładów pracy nie stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń poziomu dźwięku.

OCHRONA PRZED NADMIERNYM ZAPYLENIEM

Problem zapylenia dotyczy głównie przetwórstwa spożywczego, przemysłu drzewnego i branży metalowej. W kontrolowanych w roku 2021 zakładach pracy nie stwierdzono przekroczeń w zakresie zapylenia.

W roku 2020 nie kontrolowano zakładów w zakresie narażenia pracowników na **drgania mechaniczne i promieniowanie optyczne**

STAN SANITARNY ZAKŁADÓW

W roku 2021 we wszystkich kontrolowanych zakładach oceniano stan sanitarny pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych dla pracowników. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości.

ŚRODKI ZASTĘPCZE/ NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 9a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Działalność PPIS w Mogilnie w zakresie nadzoru nad dopalaczami, z uwagi na brak zidentyfikowanych punktów obrotu lub produkcji substancjami/wyrobami tego typu, polega przede wszystkim na działalności profilaktycznej i edukacyjnej w różnych środowiskach oraz na informowaniu i inicjowaniu działań szkół, samorządów, instytucji, innych służb i stowarzyszeń na rzecz walki z dopalaczami. Prowadzono działania także w placówkach letniego i zimowego wypoczynku w ramach akcji „Bezpieczne wakacje”.

W roku 2021 nie było powiadomień dotyczących wprowadzania do obrotu środków zastępczych, natomiast wpłynęło 1 powiadomienie o zatruciu chemikaliami i środkiem psychoaktywnym u 18-letniego mężczyzny.

Nie ujawniono w kontrolowanych obiektach użyteczności publicznej na terenie powiatu mogileńskiego prób wprowadzania do obrotu środków zastępczych i innych substancji psychoaktywnych. Powyższe weryfikowano w odniesieniu do wyników działań operacyjnych policji.

III.4. OCENA WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH PLACÓWKACH NAUCZANIA, WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2021r. na terenie powiatu mogileńskiego funkcjonowało **78** placówek wychowania, nauczania i wypoczynku dzieci i młodzieży, z których skontrolowano **40**, przeprowadzając **45** kontroli. Kontrole kompleksowe przeprowadzono w jednym przedszkolu, jedenastu szkołach podstawowych i pięciu zespołach szkół. Brano pod uwagę: ocenę stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego placówki pracy szkolnej, ocenę mebli edukacyjnych i wyposażenia pod względem posiadania atestów lub certyfikatów. Sprawdzano również przestrzeganie zakazu palenia tytoniu oraz papierosów elektronicznych na terenie placówek. Ponadto przeprowadzono 2 kontrole w sprawie spełnienia wymagań sanitarno – lokalowych w nowo powstałych żłobkach na terenie gminy Strzelno.

W 2021r. **nastąpiła poprawa w zakresie m. in.: warunków sanitarno – higienicznych i technicznych** poprzez:

- 1) remont korytarza szkolnego w: Zespole Szkolno -Przedszkolnym w Padniewie.
- 2) remont sal dydaktycznych w: Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 2 w Strzelnie, Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Mogilnie, Zespole Szkół w Dąbrowie, SP w Szczepanowie, Niepublicznej Szkole z Oddziałami Integracyjnymi w Parlinie, SP nr 2 w Mogilnie, SP w Gębicach.
- 3) remont dachu na budynkach w Zespole Szkolno -Przedszkolnym nr 2 w Strzelnie, w SP nr 2 w Mogilnie, w Zespole Szkolno -Przedszkolnym w Mogilnie;
- 4) remont i wyposażenie kuchni i stołówki w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w Zespole Szkolno -Przedszkolnym w Padniewie – przygotowywanie obiadów na miejscu.
- 5) remont zaplecza sanitarnego (toalety chłopców) w Szkole Podstawowej w Markowicach.;
- 6) remont kotłowni i wymianę pieca w Szkole Podstawowej w Wylatowie;
- 7) remont obejścia:
 - wymianę kostki brukowej w SP w Markowicach, w Niepublicznej Szkole z Oddziałami Integracyjnymi w Parlinie;
 - remont wejścia do szkoły w Niepublicznej Szkole z Oddziałami Integracyjnymi w Parlinie;
 - rozbiórkę zbędnych budynków (garażu), w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 2 w Strzelnie.
- 8) W Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Padniewie przekształcono dwie sale lekcyjne na potrzeby przedszkola, a jedną salę przedszkolną na salę lekcyjną. Od września zaczęło funkcjonować przedszkole 8 godzinne zamiast 5 godzinnego.

Wykonano pomiary dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii w 3 placówkach (7 oddziałach) **Stanowiska pracy uczniów w zbadanych oddziałach odpowiadały zasadom ergonomii**, meble były odpowiednio zestawione i oznakowane.

WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY

W czasie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu mogileńskiego odbyło się **31** turnusów, z których skontrolowano **20**, a wypoczywało na nich **814** uczestników z terenu kilku województw..

W okresie zimowego wypoczynku w roku 2021 nie zorganizowano żadnego turnusu.

Organizacja wszystkich turnusów zgłoszona była do Kuratorium Oświaty. We wszystkich obiektach uczestnikom zapewniono bezpieczne i higieniczne warunki wypoczynku oraz opiekę medyczną. Na jednym wypoczynku stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku orzeczenia lekarskiego o zdolności lub przeciwwskazaniach (czasowych lub trwałych) do wykonywania prac podczas których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej u ludzi. Ocena ta nie dotyczy innych form wyjazdowych, nie mieszczących się w kategorii wypoczynku podlegającego obowiązkowi zgłaszania.

Z uwagi na zmianę charakteru funkcjonowania placówek oświatowych w związku z COVID - 19 (zdalne nauczanie, ogniska w placówkach oświatowych) nie przeprowadzono wszystkich kontroli kompleksowych w placówkach zaplanowanych na 2021r. Kontakt z dyrektorami odbywał się również w formie korespondencyjnej, w ramach której informowano o aktualnych wytycznych wydanych przez GIS, MZ i MEN, udzielano porad i opiniowano przyjęte rozwiązania.

W 2021r. największe ogniska zakażeń Sars-Cov2 wystąpiły w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Strzelnie, Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 2 w Strzelnie, Zespole Szkół w Mogilnie, Zespole Szkół w Strzelnie, Szkole Podstawowej w Wójcinie, Zespole Szkół w Bielicach, Przedszkolu nr 1 w Mogilnie.

III.5. STAN SANITARNY PLACÓWEK MEDYCZNYCH ORAZ BEZPIECZEŃSTWO ŚWIADCZENIA USŁUG MEDYCZNYCH SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE ZAKAŻEŃ I CHORÓB ZAKAŻNYCH

W 2021r.usługi medyczne świadczyły następujące formy podmiotów leczniczych:
Przedsiębiorcy działający jako:

1. Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, w tym :
 - świadczące usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (6 – do końca III kwartału 2021 roku, 5 – od IV kwartału 2021 roku),
 - świadczące usługi z zakresu opieki specjalistycznej (poradnie stomatologiczne, okulistyczne, rehabilitacyjne, opieki paliatywnej w domu pacjenta) (6):

2. Prywatne indywidualne praktyki lekarskie (29).

Spółki prawa handlowego:

1. „DaVita” Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu – prowadząca stację dializ przy szpitalu w Strzelnie,
2. „Vitalabo” Laboratoria Medyczne Sp. z o.o. w Bydgoszczy - prowadząca punkt pobrań prób do analiz w Mogilnie.

Jednostka samorządowa Zakład Aktywności Zawodowej w Przyjezierzu.

Placówki SP ZOZ w Mogilnie:

- Szpital w Mogilnie i Szpital w Strzelnie
- Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Strzelnie,
- Zespół Ratownictwa Medycznego w Mogilnie
- Nocna i świąteczna Opieka Medyczna w Mogilnie
- Przychodnia w Mogilnie i Przychodnia w Strzelnie
- Wiejskie Ośrodki Zdrowia w Markowicach, Gębicach i Wylatowie

Z uwagi na epidemię Covid-19 działalność Nadzoru Przewodniczącego skupiona była na prowadzeniu dochodzeń w ogniskach zakażeń, nakładaniem kwarantann i wprowadzaniu przedmiotowych danych do Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS), bazy EWP oraz nadzorem nad innymi zaistniałymi przypadkami zakażeń i chorób zakaźnych, związaną z tym statystyką i pozostałymi bazami danych oraz nadzorem nad szczepieniami. Sytuacja ta spowodowała, że w okresie sprawozdawczym przeprowadzono tylko 5 kontroli w obiektach należących do SPZOZ w Mogilnie, podczas których w szczególności sprawdzano realizację przez kierownictwo podmiotów leczniczych obowiązków w zakresie zapobiegania zakażeniom związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, oceniano stan sanitarno-techniczny, postępowanie w zakresie zapobiegania rozprzestrzenianiu się zakażeń i chorób zakaźnych, w szczególności w zakresie Covid-19, postępowanie z odpadami, a w szczególności gospodarowanie niebezpiecznymi odpadami medycznymi, prawidłowość zabiegów mycia, dezynfekcji i sterylizacji.

Jednakże, kontrole w 2021 r. wykazały, że nie zawsze ww. procedury są przez personel respektowane. Stwierdzono, że Zespół Kontroli Zakażeń przy SPZOZ w Mogilnie nie działał we właściwym składzie, a raporty z kontroli wewnętrznych nie zawsze były zatwierdzane przez kierownika. Raporty z kontroli zawierały na ogół zapisy ogólne, bez zaleceń i

wniosków. Brakowało w zakresie kontroli wewnętrznej analizy lokalnej sytuacji epidemiologicznej, brak było oceny aktualności i skuteczności procedur, brak oceny ryzyka oraz wniosków pokontrolnych. W wyniku kontroli wydano zalecenia co do uzupełnienia dokumentacji. Przed wydaniem decyzji przedstawiono do wglądu analizę aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

Kontrola kompleksowa w Zakładzie Opieki Leczniczej w Strzelnie, wykazała nieprawidłowości: brak dostępu do łóżek z trzech stron, niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń (przybrudzenia, otarcia i odpryski farby we wszystkich pomieszczeniach oraz zacieki na suficie w toalecie i magazynku bielizny czystej, brak oznakowania strefy magazynowania odpadów niebezpiecznych w związku z czym wydano decyzję nakazującą doprowadzenie do właściwego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń.

Podczas kontroli gabinetu pielęgniarki POZ i Punktu szczepień w Wylatowie oraz Punktu Szczepień w Gębicach należących do SPZOZ w Mogilnie stwierdzono nieprawidłowości polegające na nieodpowiedniej procedurze gospodarowania niebezpiecznymi odpadami medycznymi. Odpady medyczne odbierane były przez kierowcę SPZOZ w Mogilnie, przewożone pojazdem niespecjalistycznym do magazynu w Mogilnie skąd odbierane były przez uprawnioną firmę celem przekazania do utylizacji termicznej. W placówce w Wylatowie w toalecie dla pacjentów nie zapewniono przy umywalce ciepłej wody, a w toalecie dla personelu umywalki do mycia rąk. Wszczęto postępowanie, wydano decyzję w której nakazano zamontować umywalkę w toalecie dla personelu oraz zapewnić bieżącą ciepłą wodę w punktach czerpalnych przy umywalkach w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych. Ww. nieprawidłowości nakazano usunąć w terminie do 30 września 2021r. Usunięcie nieprawidłowości zostało sprawdzone podczas kontroli sprawdzającej, doprowadzono wodę do toalety dla personelu oraz zapewniono ciepłą wodę w toalecie dla pacjentów.

Ocena bezpieczeństwa epidemiologicznego we wszystkich placówkach świadczących usługi medyczne na terenie powiatu mogileńskiego w 2021r. nie jest możliwa, gdyż nie były skontrolowane, poza wyżej opisanymi czterema.

W poprzednich okresach sprawozdawczych potwierdzono w kontrolach wdrożenie we wszystkich systemu kontroli i prowadzenie nadzoru nad transmisją zakażeń, w tym min. poprzez właściwie prowadzone procesy mycia, dezynfekcji i sterylizacji.

Właściwa gospodarka niebezpiecznymi odpadami medycznymi, już od chwili ich wytworzenia aż do przekazania do utylizacji chroni przed zakażeniami personel, pacjentów i środowisko gdyż zapobiega rozprzestrzenianiu się drobnoustrojów chorobotwórczych. W dwóch na cztery skontrolowane placówki to postępowanie nie było właściwe.

Nadzór w poprzednich latach wskazywał także, że w nadzorowanych placówkach pracownicy wyposażeni są w odpowiednie środki ochrony osobistej (rękawice, maski, okulary), stosowanie ich w dobie epidemii Covid-19 stało się szczególnie istotne. Pracownicy byli zapoznani z oceną ryzyka narażenia na czynniki biologiczne oraz z procedurą postępowania po ekspozycji.

Dla zapewnienia bezpieczeństwa pacjentów w szpitalu wdrożono triaż.

W 2021 roku nie zarejestrowano zakażeń związanych z wykonywaniem czynności przez personel medyczny. Opinia ta nie obejmuje oceny sytuacji w zakresie zakażeń indywidualnych personelu i ognisk w zakładach leczniczych wywołanych przez SARS-CoV-2.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE ZAKAŻEŃ I CHORÓB ZAKAŻNYCH

ZACHOROWALNOŚĆ NA WYBRANE JEDNOSTKI CHOROBOWE

Do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Mogilnie w 2021 roku wpłynęło 3224 zgłoszenia podejrzeń lub zachorowań na choroby zakaźne oraz dodatkich wyników badań laboratoryjnych w kierunku chorobotwórczych czynników biologicznych, 3057 przypadków zarejestrowano w MZ-56 z których 211 hospitalizowano.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło 2816 zgłoszeń potwierdzonych badaniami przypadków SARS-CoV-2 (COVID-19). Zgłoszono 2 zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – bez potwierdzenia laboratoryjnego. Wpływ na tak wysoką liczbę zachorowań miało wystąpienie licznych ognisk w szczególności w szkołach i przedszkolach oraz ognisko ZOL Strzelno i DPS Siemionki, a także w zakładach pracy. Łącznie było 29 ognisk. W większości statystyka ta dotyczy osób wykazujących objawy chorobowe takie jak: ból głowy, gorączka, utrata smaku i węchu, osłabienie, bóle mięśni, kaszel, duszności. Łączna liczba osób w 2021r. poddanych kwarantannie: 12317 osób, nadzorowi epidemiologicznemu 6541 osób, ozdowieńców od początku pandemii: 3976 osób. Zanotowano 115 zgonów, w roku ubiegłym 29.

W ramach działań przeciwepidemicznych w zakresie spełniania wymagań dotyczących COVID-19 przeprowadzono 685 kontroli obiektów handlowych i usługowych, zakładów pracy oraz placówek medycznych w zakresie sprawdzenia przestrzegania reżimu sanitarnego wynikającego z zakazów, nakazów i ograniczeń uregulowanych w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności w zakresie stosowania środków ochrony osobistej, limitu osób w obiektach użyteczności publicznej i dostępności do środków dezynfekcyjnych. W ramach przeprowadzonych działań przeciwepidemicznych nałożono 75 mandatów na łączną kwotę 12 350 zł oraz wymierzono 4 kary pieniężne na łączną kwotę 18 000 zł.

Pomimo dominacji Covid-19, nie zaniechano działań w zakresie nadzoru nad pozostałymi jednostkami chorób zakaźnych i zakażeń.

Zarejestrowano 2 zachorowania na **świnkę**. Zachorowania dotyczyły 2 dziewczynek w wieku 6 lat (zaszczepiona) i 7 lat (zaszczepiona I dawką szczepionki p/ko odrze, śwince i różyczce). Te dwa przypadki potwierdzają zasadność szczepień.

Zarejestrowano 156 przypadków **ospy wietrznej**; chorowały głównie dzieci młodsze, gdyż prawie 90% chorych to dzieci w wieku od 0 do 8 lat.

Wystąpiły liczne przypadki **zakażeń jelitowych**:

- 19 bakteryjnych wywołanych przez *Clostridium difficile*,
- 29 wirusowych, z czego 22 spośród nich zostało wywołanych przez norowirusy (ognisko w Ośrodku Wypoczynkowym Maria w Przyjezierzu), 3 przez astrowirusy, 3 przez rotawirusy oraz 1 przypadek, gdzie nie określono wirusa. Spośród wszystkich 29 przypadków wirusowych zakażeń jelitowych 11 wystąpiło u dzieci do lat 2.

Zgłoszono **1 przypadek zatrucia pokarmowego** bakteriami Salmonella - pacjent hospitalizowany.

W 2021r, w porównaniu do 2020 r. była **zmniejszona zapadalność na wirusowe zapalenia wątroby**:

- wirusowe zapalenie wątroby typu B przewlekłe i BNO - 2 (2020 - 5)

- wirusowe zapalenie wątroby typu C przewlekłe i BNO – 2 (w 2020 - 4).
W ciągu 2021 roku zarejestrowano 2 zachorowania na **boreliozę** (2020 - 5).

Nadal niepokojąca jest sytuacja w zakresie gruźlicy. W 2021 roku zachorowało 5 osób tj. tyle samo co w 2020 roku. Zachorowanie wystąpiło u 1 kobiety pochodzącej ze środowiska miejskiego, 2 mężczyzn ze środowiska wiejskiego i 2 ze środowiska miejskiego.. Zachorowania nie są ze sobą powiązane, występują w różnych środowiskach. Wszystkie wykazane osoby poddały się leczeniu.

W 2021 roku nadal prowadzono nadzór nad osobami z kontaktu z chorymi na gruźlicę zarejestrowanymi w latach poprzednich.

Zgłoszono 39 przypadków **pokaśań przez zwierzęta**, w wyniku, których 6 osób z braku możliwości obserwowania zwierzęcia, skierowano na szczepienia przeciwko wściekliznie.

W analizowanym okresie do PSSE wpłynęły 9102 przypadki **podejrzeń i zachorowań na grypę i grypopodobne**. Wśród zgłoszonych zachorowań 5391 przypadków dotyczyło dzieci do lat 14-tu. Oznacza to wzrost zapadalności w porównaniu do 2020 roku, kiedy to wpłynęło 8400 zgłoszeń, w tym 4140 u dzieci do lat 14-tu. W 2021 roku nie zanotowano przypadków zachorowania na grypę potwierdzonych badaniami.

W 2021 roku placówka uczestnicząca w programie nadzoru nad grypą SENTINEL, pomimo przypomnień, nie przekazała do badań wirusologicznych ani jednego wymazu z gardła i nosa. Podjęto działania w celu wyegzekwowania tego u zadeklarowanych uczestników SENTINEL, kierując pisma do Dyrekcji SPZOZ w Mogilnie.

Dzięki przeprowadzonym w powiecie obowiązkowym szczepieniom ochronnym nie występują od wielu lat zachorowania na następujące choroby zakaźne: błonica, poliomyelitis, tężec, odra.

SYTUACJA W ZAKRESIE SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

W powiecie mogileńskim szczepienia ochronne w 2021 roku do końca III kwartału prowadzone były w 11 punktach szczepień dla dzieci i młodzieży, w 1 oddziale noworodkowym oraz w 1 gabinecie zabiegowym udzielającym świadczeń w zakresie profilaktyki po ekspozycyjnej. Od IV kwartału 2021 roku zamknięto 1 punkt szczepień dla dzieci i młodzieży.

Szczepieniom obowiązkowym podlegało 8104 dzieci i młodzieży.

Szczepienia u noworodków i dzieci do 2 r.ż. były realizowane na poziomie od 52,55% do 98,50%, a szczepienia tzw. rocznikowe u 6, 10, 14 i 19-latków wykonane na poziomie od 56,40% do 73,36%. W szczepieniach rocznikowych z powodu epidemii COVID-19 nastąpiło czasowe zaprzestanie szczepień, które obecnie są systematycznie uzupełniane.

W 2021 roku szczepienia przeciw tężcowi ze wskazań indywidualnych z powodu ekspozycji na zakażenie wykonano u 185 osób (w 2020 roku - 188 osób). Ten spadek to prawdopodobnie wynik ograniczenia dostępności do świadczeń w okresie epidemii.

W zakresie szczepień zalecanych sytuacja w naszym powiecie przedstawia się następująco:

- p/ko ospie wietrznej zaszczepiono 18 dzieci oraz 2 osoby powyżej 20 r.ż.;
- p/ko Streptococcus pneumoniae zaszczepiono 3 osoby do 19 r.ż. i 54 osoby dorosłe;

- p/ko kleszczowemu zapaleniu mózgu zaszczepiono 22 osoby (15 w wieku 0-19 i 7 powyżej 20 r.ż.);
- p/ko grypie zaszczepiono 100 dzieci do lat 14 i 859 osób powyżej 14 lat;
- p/ko brodawczakowi zaszczepiono 4 dziewczęta/kobiety;
- p/ko wzv typu A zaszczepiono 3 osoby;
- p/ko wzv typu B zaszczepiono w ramach szczepień zalecanych 100 osób dorosłych;
- p/ko Neisseria meningitidis zaszczepiono 55 osób.

Pomimo kampanii edukacyjnych liczba osób korzystających ze szczepień zalecanych jest nadal na niskim poziomie; z większości dostępnych szczepień skorzystało zdecydowanie mniej osób niż w roku ubiegłym. Niepokojące jest niskie zainteresowanie szczepieniami p/ko brodawczakowi ludzkiemu, które chroni przed zachorowaniem na raka szyjki macicy- zaszczepiły się tylko 4 dziewczęta w wieku do 19 lat. Samorządy odstąpiły od realizacji programów zdrowotnych w zakresie szczepień przeciw brodawczakowi ludzkiemu wywołującemu raka szyjki macicy, co może skutkować bardzo niekorzystną sytuacją zdrowotną kobiet, gdyż w obecnej sytuacji dostępność do opieki zdrowotnej profilaktycznej jest utrudniona.

Od 2021 roku szczepienie przeciw biegunce rotawirusowej weszło do kalendarza szczepień. Na dzień 31.12.2021r. na liście uporczywie uchylających się od szczepień było 49 rodziców 36 dzieci. W 2020 roku liczba ta była większa i wynosiła 50 rodziców 36 dzieci. W 2021 roku wysłano 4 upomnienia zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej oraz wystawiono 2 tytuły wykonawcze z wnioskiem do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego celem nałożenia grzywny. Dwoje rodziców, którzy zwlekali z dokonaniem obowiązku zaszczepienia dziecka wykonało obowiązek. Dwoje rodziców zdjęto z rejestru – dziecko osiągnęło pełnoletność.

W analizowanym okresie na terenie działania PSSE Mogilno wystąpiły 4 przypadki niepożądanego odczynu poszczepiennego, kontrole w punktach szczepień nie wykazały przyczyn NOP po stronie świadczeniodawców.

W ciągu 2021 r. zainteresowanie szczepieniami przeciwko Covid-19 było na średnim poziomie. Na początku listopada 2021 r. przeprowadzono analizę wyszczepialności w poszczególnych gminach powiatu mogileńskiego. Stan wynosił w odsetku osób w pełni zaszczepionych dla gminy Mogilno -48,1%, gminy Strzelno -49,2%, gminy Dabrowa – 46,7% i gminy Jeziora Wielkie -53,0 % . Wobec tego na wniosek PPIS Starosta zwołał w dniu 9 listopada naradę PZZK, na której przedstawiono aktualną sytuację w zakresie zachorowań i szczepień na terenie powiatu mogileńskiego i poproszono o podjęcie przez samorządy działań na rzecz upowszechniania wiedzy i mobilizowania mieszkańców do podjęcia szczepienia.

III.6. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

Analiza realizacji zadań w zakresie promocji zdrowia wykazała, że w 2021 roku , głównie w placówkach nauczania i wychowania prowadzono **interwencje**

- Program edukacyjny „Trzymaj formę”
- Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste Powietrze Wokół Nas”
- Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV
- Programy szkolnej edukacji antytytoniowej „Nie pal przy mnie, proszę”,
- Programy szkolnej edukacji antytytoniowej „Bieg po zdrowie”
- Program wojewódzki „Dopalacze – III strona zjawiska”
- Program profilaktyki czerniaka Pt. „Znamię znam je”
- Program profilaktyki WZW Pt. „Podstępne WZW”

Wdrożono i nadzorowano także liczne interwencje wojewódzkie i lokalne. Były one prowadzone zgodnie z założeniami programowymi przy dużym zaangażowaniu koordynatorów szkolnych i przy wsparciu Dyrekcji placówek.

Ten trudny czas epidemii nie pozwolił na rozwijanie wielu form działalności polegających na bezpośrednim kontakcie i uczestnictwie grupowym, dlatego podejmowano liczne działania edukacyjne i informacyjne skierowane głównie do lokalnej społeczności, placówek oświatowych, placówek użyteczności publicznej oraz przedsiębiorców działających na terenie odpowiedzialności PPIS w Mogilnie za pośrednictwem komunikatorów społecznościowych: Facebook i strony internetowej PSSE w Mogilnie oraz stron współpracujących z inspekcją sanitarną samorządów. Ta forma jednak daje możliwość dotarcia do większej liczby osób w różnym wieku, w szczególności do młodzieży.

PODSUMOWANIE

1. *Z uwagi na trwającą pandemię COVID-19 i konieczność podejmowania niezbędnych działań przeciwepidemicznych, ograniczona została liczba kontroli planowanych (wiele obiektów było zamkniętych). Specyficzność sytuacji epidemiologicznej wpłynęła na przedmiot i zakres działalności kontrolnej, nie ma zatem możliwości obiektywnego porównania stanu sanitarnego obiektów w roku 2021 z latami poprzednimi.*
2. *Pomimo ograniczenia ilości kontroli planowanych, prowadzono działalność inspekcyjną w zakresie przestrzegania obostrzeń, a ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mogilnie reagował na wszelkie informacje dotyczące nieprawidłowości.*
3. *Mieszkańcy powiatu mogileńskiego korzystali w dużym stopniu z wody bezpiecznej dla zdrowia, odpowiadającej wymaganiom. Pomimo wykazanych przekroczeń normatywów higienicznych w wodzie w części wodociągów, dzięki zaopatrzeniu ludności w wodę ze źródeł zastępczych i podejmowanym natychmiast działaniom naprawczym woda nie stwarzała bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia konsumentów w strefie zaopatrzenia tych wodociągów.*
4. *Pomimo licznych zadań w związku z epidemią Covid-19 plan poboru próbek żywności był realizowany w pełni; z pobranych 195 prób nie kwestionowano żadnej.*
5. *W roku 2021r. zadania w zakresie edukacji i promocji zdrowia skupione były na profilaktyce Covid-19. Sytuacja epidemiologiczna spowodowała, że zadania te były realizowane głównie z wykorzystaniem technik komunikacyjnych na odległość.*
6. *Obostrzenia wprowadzone przez Rząd Polski w związku z transmisją wirusa SARS-CoV-2 wpłynęły pośrednio na spadek zachorowań na choroby szybko szerzące się w skupiskach ludzkich (np. zakażenia jelitowe, ospa wietrzna, grypa i zachorowania grypopodobne). Analiza sytuacji chorób objętych szczepieniami ochronnymi wykazuje korzystną w tym zakresie sytuację; pozwala to wnioskować, że jest to efekt konsekwentnego stosowania się mieszkańców powiatu do obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych, pomimo grupy osób uchylających się od tego obowiązku.*
7. *Konieczna jest dalsza, dobra dotychczas współpraca ze Starostą Mogileńskim, samorządem powiatowym i samorządami gminnymi, strażami, służbami i innymi inspekcjami w działaniach na rzecz zwalczania epidemii COVID-19.*

Za dobrą współpracę z inspekcją sanitarną wszystkim wymienionym podmiotom składam serdeczne podziękowanie.

z upoważnienia
Państwowego Powiatowego
Inspektora Sanitarnego w Mogilnie
Kierownik Oddziału Nadzoru Sanitarnego
i Profilaktyki Zdrowotnej
Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej
w Mogilnie

Małgorzata Kiszka